

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45;

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl., rându-l cu litere garmond.

Dieta croată.

Sibiu, 16 Martie n.

Când s'a făcut dizolvarea dietei croate, în scopul ca coaliția croato-sârbă să fie spartă, iar în locul ei să-și facă intrarea în dieta croată un partid cu care guvernul să poată trata și se poată ajunge la înțelegere, toți cei cunosători de oameni și de situația politică din Croația și Slavonia au fost în curat cu rezultatul experimentului întreprins. Știu, că nu slăbită, ci întărită are se între de nou coaliția croato-sârbă în dieta croată.

Și de fapt așa s'a întâmplat. Lucru, de altcun, foarte natural. Energia cu care au apărut cei câțiva deputați croați punctul de vedere național al celor de acasă în dieta ungară, nu putea să le aducă decât numai simpatiile și încrederea masselor de acasă. Celce și-a făcut cumva altcun socoteala, nu cunoaște firea poporului, modul seu de gândire și felul seu de a simți.

În loc de treizecișopt, câți erau în dieta trecută, astăzi cincizecișcinci de deputați aparținători coaliției croato-sârbe au vot și scaun în dieta croată, și pe lângă ei douăzecișcinci de Starceviciani, cari nu recunosc legăturile de uniune cu Ungaria, ci vreau o Croație independentă, apoi vre-o câțiva radicali, un socialist, și un singur deputat, ales cu programul guvernului!

O situație mai tristă pentru guvern nu se poate inchipui și o înfrângere atât de zdrobitoare rar se întâmplă în viața constituțională a popoarelor.

Dar nu numai la număr s'au întărit coalițiștii din Croația și Slavonia, ci și în energie, în cuteganță, în însuflețirea de a duce lupta în contra guvernului cu toate armele și din toate puterile. Acest spirit războinic s'a arătat imediat la deschiderea dietei, întâmplată Joi, când presidentul de etate a ro-

stit, în loc de vorbire de deschid re, o curată proclamație de războiu. Și-a început activitatea de altcun ca president al dietei cu aceea, că a golit galeriile mai întâiu, din motivul, că biletele de intrare le împărțise comitele suprem, în numele guvernului, ceea ce e vătămare pentru autoritatea dietei. Prezidentul de etate a dat deci satisfacție dietei, scoțând afară din dietă publicul de pe galerie, în mare parte dame din înalta societate.

A spus apoi presidentul în vorbirea sa de deschidere, că față de cei de peste Drava (Maghiarii) dieta croată trebuie să formeze zid puternic. Om lângă om trebuie să stea toți în lupta aceasta de apărare. Și fiindcă dieta de astădată astfel e compusă, că lucrul e cu puțință, provoacă pe toți deputații să fie uniți, să procedeze la fel ca Italianii când au luptat pentru unitatea lor. Lozincă să le fie: *Afară cu străinii!* În semn de venerație față de voința poporului, manifestată în mod atât de impunător la alegerile efectuate, provoacă apoi pe cei prezenți să se ridice de pe scaune, — ceea ce se întâmplă între sgomotoase aclamări. Prezidentul, bătrânul *Barcici*, continuă în urmă:

— „Guvernul care a suferit o înfrângere atât de zdrobitoare, nu vrea să se retragă, ci rămâne, în contra voinței poporului. De aceea, trebuie să-i strigăm banului, acestui lacai al Ungurilor: *„Jos nevrednicule, retrage-te!”*

Sgomotul de aplauze și strigătele puternice, cari au acoperit aceste cuvinte, au format o vadă, că presidentul *Barcici* a vorbit din inima tuturor deputaților, ba din inima întreg poporului din Croația și Slavonia.

Și dacă așa e începutul acestei diete croate, ne putem închipui cum va fi continuarea și cum va fi sfârșitul. De aceea, să cere multă prudență și mult tact dela guvern, pentruca situația să nu se

înăsprească și mai tare. Și e îmbucurător, că presa maghiară începe să stăruie pe lângă acceptarea unui punct de vedere mai conciliant, din partea celor competenți, față cu Croații. Ziarul *„Magyarország”* seria de es. în numărul de Sâmbătă, că în Ungaria va trebui să iase deasupra concepția mai liniștită, mai clară, și convingerea, că Ungurii nu au trebuință să se lupte cu toată lumea, pentrucă nu aceea e adevărata politică națională independentă, care declară războiu lumii întregi!

Acest ton de pace va fi bine să se generalizeze, și toate nisuițele Maghiarilor să meargă într-acolo, ca buna înțelegere să fie restabilită, nu numai între ei și Croați, ci și între ei și celelalte naționalități din patrie, căci atunci amenințări la adresa lor, ca cele rostite cu ocaziunea deschiderei dietei croate, sigur că nu se vor mai auzi.

Răspunsul guvernului. La dispoziția războinică a dietei croate guvernul ungar a răspuns cu prorogarea dietei, pe timp nedeterminat. Sâmbătă a fost cetit rescriptul prea înalt de prorogare, și astfel dieta nici nu s'a putut constitui. Se crede, că prorogarea nu va fi de lungă durată, și că guvernul va începe pertractări cu Croații, pentru a ajunge la înțelegere și la pace cu ei.

Informatorul. Deputatul *Bozoky*, care interpelase pe ministrul de culte și instrucțiune publică în chestia școalelor din comit. Sibiu, plângându-se, că în urma activității neapatriotice a subinspectorului de școale, *Românul „Mircea*, elevii, în majoritate mare români, nu învața ungurește, pe când Sașii, în școalele lor, fac progrese nimitoare în limba maghiară, și înșirând și alte multe bazaconii de asemenea autentificate, să scuză acum în o declarațiune publicată în ziarlele maghiare cu aceea, că informațiunile greșite le-a primit dela deputatul sas *Melzer*. Ei, nu aveam dreptate, când spuneam, că între laudele aduse de *Bozoky Sașilor*, și de ziarul săsesc din Sibiu lui *Bozoky*, — există un oarecare *„nex causal?”*

Congresul gazetarilor români. Ziarul *„Lupta”*, din Budapesta lansează ideea convocării unui congres al gazetarilor români din patrie, pentru a se consulta asupra situației grele ce li s'a creat în urma multelor procese de presă intentate ziarelor române.

Din parlament. În ședința de Joi a dietei ungare au vorbit în contra revizuirii regulamentului de casă deputații români *Dr. Ștefan Petrovicu și Vasile Dămian*. Înaintea lor vorbise baronul *Thoroczky Viktor*, contra revizuirii, și în favoarea naționalităților nemaghiare. În spirit conciliant față de naționalități a vorbit apoi și deputatul *Benedek János*, în ședința de Vineri a dietei. După el a vorbit deputatul slovac *Hodja*. Sâmbătă au vorbit deputații români *Dr. Mihalyi și Dr. Suciu*, declarând, că naționaliștii sunt hotărâți să ducă cea mai energică luptă pentru asigurarea libertății cuvântului.

Iredentizm oficial daco-român. Sub titlul acesta a publicat nu de mult ziarul *„Budapesti Hirlap”* un articol, în care, credincios tacticii din trecut, se nizește a dovedi, că nu numai România dorește încorporarea Ardealului, ci și inteligența română de aici, mai ales deputații naționaliști, și anume, dl *Dr. Iuliu Maniu*, care propagă astfel de tendințe antipatriotice. Și pentru a-și întări teza aceasta îndrăzneată, află de bine a se provoca la ziarul nostru, citând unele cuvinte din articolele dlui *Dr. E. B.*, intitulate *„Impăciuirea”* și apărute în numărul 11 și 12 anul curent, și scoțând din ele concluzia, că eată, *Maniu*, și cu el și ceilalți deputați, nu numai că-i sunt aderenți, dar și propagă iredentismul daco-român! Procedura aceasta a ziarului numit nu e nici corectă, și nici cuminte. *Dr. E. B.* tocmai contrariul a voit să dovedească în articolele sale, anume, aceea, că deputații români, tot așa ca și întregul popor român, stau departe de orice nizeșuri antipatriotice. Toți stau pe basă legală, pe baza legii de la 1868 art. 44. Iar dacă unul ori altul, fie din greșală, fie din tactică, propagă alte tendințe, o face pe socoteala proprie, poporul român și inteligența română nu se indentifică cu el. Trebuie deci să protestăm în contra *residmăcării tendențioase* a celor publicate în ziarul nostru, o procedură, prin care numita foaie își arată numai lipsa de bunăvoință și lipsa unui simț corect, atunci, când în loc să contribuie, în interesul păcii și al bune înțelegeri, la delăturarea suspiciunilor și a calumniilor, cari împedecă aplanarea, ea caută a le mai mări!

FOIȘOARĂ.

Naționalitățile din Ungaria în lumina istoriei.

De Dr. I. L. Piș.

(Urmare.)

Pe timpul Sft-lui Ștefan amintisem deja existența principelui Achtum, de pe teritoriul acesta, care era în legătură cu Bulgaria, și de oarece după aducerea călugărilor catolici în țară, mănăstirea greco-orientală a sft-lui Gheorge din Morisena, reședința lui Achtum, fu mutată la Oroszlámos, trebuie deci, că rămăsese o populație slavă-ortodoxă, destul de mare, cu atât mai mult, cu cât Papa Inocenție (1198) se plânge, că satele slave (villae in quibus Slavi habitant), ale mitropoliei de Kalocia nu voesc să plătească episcopului zeciuiala. Mai târziu se poate dovedi prin dese documente existența Sârbilor în Ungaria de Sud. Tot astfel Sirmia și Pojega au fost în totdeauna greco-orientale sârbești, căci urmașul sft-lui Sava II, metropolit din Sârbia, sf. Arsenie, e de origine din Sirmia (rodum jest cot Szemskye zemli), și după ce regele Dragutin la 1275

abzice la tron, metropolitul pleacă în Sirmia și își sfârșește viața în mănăstirea Dobraz, 1316, ca monah. În sfârșit, când metropolitul Maxim Brancovici zidește la 1496 frumoasa mănăstire dela Cruședol, mutându-și reședința aici, eără despoți reședința lor în Slankamen din Sirmia, centrul Sârbilor devine Sirmia. Cumcă Sirmia stătea în legătură politică cu Baicica și cu Banatul Timișan, iese la iveală din unirea lor cu proprie administrație financiară în Partes regni meridionales.

După dreptul național consvetudinar trăiau și Românii din Ungaria. Unul dintre cele mai însemnate teritorii ale Românilor era Maramurășul, sau comitatele unite Maramureș și Ugocia în regiunea izvoarelor Tisei, cu eeatatea însemnată Hust. Aici era cunoscut încă pe la începutul secolului al XIV-lea un voevod cu numele Nicolae. În același secol emigrează la 1359 voevodul Bogdan (Thurocz scrie: „Bogdan Waywoda olachorum de Maramarush”) din Maramurăș cu poporul său și înființează principatul Moldovei, spre marea supărare a regelui ungar Ludovic I. Bogdan zace îngropat în mănăstirea de Rădăuți din Bucovina, deoarece reședința s'a mutat abia mai târziu la Suceava. Nu se poate să fi emigrat cu el întreg poporul, deoarece între anii 1363—1392 sunt amintiți prin documente ca voe-

vozi de Maramurăș: Ivan (1363), Saar (1365), Balk (1383), Drag (1386—1390), Balk și Drag (1392), iar logofătul Miron Costin serie pe la sfârșitul secolului al XVI-lea, că Maramurășul e plin de Valahi, „nu sunt supuși nimănui, sunt liberi, nu servesc nimănui, merg numai cu principiile în războiu și susțin pe socoteala lor cetatea Hust. Poporul trăește după dreptul său, iar în războiu nu e cel din urmă”.

Intocmai precum principatul Moldovei a fost înființat printr'o descălecure din Maramurăș (1359), tot astfel se înființează și principatul Valahiei prin descălecarea voivodului român Radu Negru din Făgăraș la Câmpulung, în partea nordică a Valahiei, pe la anul 1241—1290. Țara Făgărașului este o țărișoară mică la poalele Munților transilvăneni, se estinde până la Olt și e locuită până astăzi numai de Români. Printr'un document judecătoresc (1321) se dovedește, că Românii din timpuri de demult, chiar de pe timpul dominației bulgare, sunt în aceste ținuturi proprietarii pământului, ceea ce dovedește mai clar, că Românii au rămas în Dacia încă de pe vremea dominației romane, de oarece Românii din Balcani (sau Cuțo-Vlahii) nici până astăzi nu au pământ, ci sunt păstori și neguțători. Făgărașul își păstră și după descălecarea lui Radu Negru titlul de ducat și fu dat adeseori prin

secolul al XIV-lea și XV-lea voevozilor din Valahia, ca feud. Deci n'avem de ce să ne mirăm, că și aici s'au dezvoltat boerri întocmai ca și în Valahia, și că a rămas nealterat caracterul național românesc.

Un al treilea ținut curat românesc era Banatul Severinului, unde populația o formau nobiles Vlachiei kenezii caeterique Vlachiei. Banatul numit și Confinium regni era compus din districtele: Lugoj, Sebeș, Mehadia, Almaș, Krassofői, Komiatli și Ilghed și avea datoria în custodia et tuitione vadorum danubii. Partea aceasta ostică a Banatului timișan de astăzi avea așadar o populație românească liberă, care dimpreună cu Kneji și cu juzii lor și cu nobilimea valahă avea în frunte un banus de Severin, cu reședința în Caransebeșul de astăzi. Epoca cea mai strălucită a Banatului cade pe vremea, în care erau stăpâni în Banat Huniadeștii, și e foarte caracteristic pentru vechea istorie ungurească, că eroul cel mai mare al istoriei ungurești, Ioan Huniade, precum și regele ce-l mai mare al istoriei ungurești, fiul lui Huniade, Matia Corvinul, sunt născuți din sânge românesc, ceea ce aruncă lumină destul de puternică asupra însemnătății Românilor în Ungaria din vremurile acelea.

(Va urma.)

Preoțimea română Ardeleană în veacul al XVII-lea

de Ioan Matei.

Istoria bisericii românești ardelene din vremile mai îndepărtate nu se poate cunoaște astăzi exact. Aceasta se explică lezne prin împrejurarea, că neamul nostru veacuri de-a rândul a trăit cea mai dureroasă viață, pe care condeiu contimporanilor n'a socotit-o vrednică să fie eternizată în slovele aurite ale însemnărilor domnești. Abia prin colțul vreunei cronici colbuite de poți oblici câte o notă izolată, aruncată în pripă de cutare diac sau logofăt, priceput în meșteșugul scrișului, în care se face cu disprețul obicinuit — și rareori în alt chip — pomenire și de neamul nostru oropsit.

Între astfel de condiții, firește că e foarte greu să răsfrați ceța întunecoasă, care stăpânește peste acești „muncitori fără nume”, să le descoperi viața trudnică și să le înfățișezi trecutul lor de oameni năcăjiți. Cu atât mai greu, cu cât întreaga noastră viață, fiind dela început o viață de țărani, trăind în cea mai mare întunecime culturală, nu ne-a putut rămânea de-a ei, și prin ei, nici o amintire scrisă.

Nici chiar în documentele statului nu sunt pomeniți, decât în veacul al XIII-lea. Iar de aici înainte până la jumătatea veacului al XVI-lea, numai notițe fragmentare vestesc existența și a poporului românesc în aceste văi ale Ardealului. Pentru că „niciodată Românii din Ardeal și părțile marginase n'au ajuns prin propriile lor mijloace să-și alcătuească o viață deosebită. Ei au trăit totdeauna sub ații, au trăit totdeauna o viață de umilință, fără nădejde și cu mai puțină simțire în trecutul depărtat, dar simțind din ce în ce mai dureros lipsa lor de noroc în timpurile apropiate de noi.”¹⁾

Singură biserica ar fi fost instituția menită să schimbe această stare de lucruri, trezind poporul la o viață istorică conștientă, dar aceasta în lipsa unei preoții culte și a unei ierarhii bine organizate, a fost cu neputință.²⁾

Abia în secolul al XVI-lea începe să se deslușească mai bine și pentru ardeleni istoria bisericești, sub vājnica influință a reformatiunii. De la acest dat se poate vorbi de o anume viață religioasă și bisericească. Dar și aceasta așa umilă cum a fost, până mai deunăzi, abia se știa.

Astăzi însă, prin stăruințele necobosite ale istoricilor adevărați, s'au descoperit o serie de acte și documente de valoare, prin cari se împrăștie în parte negura, care domnea până acum, și în temelul cărora se poate alcătui — deși nu deplin — istoria bisericești noastre.

Framântările religioase din aceste timpuri au scos la lumină suferințele și aspirațiile țărănilor români din Ardeal, și precum întrebarea religioasă dăduse glas sateilor, acest glas răsună până la noi, prin documentele și hărțile păstrate în dileritele arhive.³⁾

Ele aruncă lumină asupra trecutului nostru de durere, împrăștie fantazmele, cari s'au alcătuit împrejurul lui, și se statornicește viața noastră religioasă și politică, după norme mai puțin îndolnice și închipuie.

Cunoașterea acestui trecut, după noile înfățișeri, se ține de datoria

fiecărui Român cinstit, care se respectă și-și iubește cu adevărat neamul din care face parte.

În special însă, el prezintă un interes deosebit pentru preoțimea noastră, întru cât poporul românesc de aici, manifestându-se aproape numai sub formă religioasă, în aceasta, dar și în toate celelalte, preoțimea a avut rolul de căpetenie, rolul de conducere, așa precum îl are și astăzi.

Mai ales astăzi, când la noi simțul pentru cunoașterea vieții noastre din trecut este atât de relativ, când atâția cred — foarte greșit, — că un trecut puțin luminos și puțin scilpitor nu este vrednic să fie cunoscut, se impune cel puțin preoțimei această cunoaștere, pe care o privește direct.

A ști ce a fost preoțimea din cele mai îndepărtate timpuri până astăzi, a cunoaște starea, viața și munca ei de conducătoare a neamului, e de sigur un lucru, nu se poate mai folositor.

Și tocmai în zilele noastre, când iarăși preoțimei îi revine cea mai mare însemnătate în viața noastră sufletească, e de nevoie, cred, să se știe rolul ei istoric din trecut, pentru că cunoscându-l preoțimea se înțelege cum să se facă, prin muncă stăruitoare, vrednică de atribuțiile istorice ale preoțimei de odinioară.

Nu voi face aici monografia vieții preoții noastre din toate timpurile, pentru că așa ceva ar trece peste neînsemnatele mele puteri. Ci lucrarea de față este o foarte nepretențioasă încercare a reconstruirii stării preoții românești ardelene în veacul al XVII-lea, după isvoarele, ce-mi stau la îndemână. Pentru a înțelege mai bine starea bisericești și cu ea a preoții din acest veac, e neapărat de lipsă să facem o reprivire asupra veacului al XVI-lea, cu atât mai vărtos, cu cât evenimentele veacului de care ne ocupăm își au obârșia în acesta, fără de cari nu pot fi înțelese. Cred că e folositor să fac acest lucru și din alt motiv. Cu acest secol se încep așa zicând cele mai sigure și mai multe date privitoare la istoria bisericești noastre și astfel putem cunoaște mai exact împrejurările între cari pornește viața noastră istorică.

Unul dintre cele mai însemnate evenimente ale istoriei bisericești universale și chiar politice este fără îndoială acela al reformatiunii din veacul al XVI-lea.

Pornind din Anglia prin profesorul și preotul *Wyklyffe* s'a întins cu o iuteală ne mai pomenită peste întreaga Europă. Pretutindenea aderenti infocați ispoteau mulțimile cu învățăturile de reformă ale acestuia, căutând să sdruincă catapeteasma bisericești papistase.

Învățăturile acestea prin nota lor de noutate au pătruns firește și în Ardealul nostru. Sașii și Ungurii se arătau foarte dispuși pentru nouăle reforme. „Ei se înțeleseră în ura lor față de catolicismul corupt. Apoi se despărțiră: Ungurii cu Ion Sigismund se aleseră calvini, iar Sașii credincioși originei lor nemțești rămân luterani.”¹⁾ Principii ardeleni, întemeiați, ca și toți domnitorii protestanți din Europa, pe maxima: cuius regio, eius religio, căutau se câștige popoarele pe seama religiei ce o profesau. Să îndreptară deci spre *Români*, cari erau cei mai număroși. Întău Sașii, cari tipăresc pe seama lor în românește, la 1544 în Sibiu, Catehismul lutheran, iar prin diaconul *Coresi* și alte cărți bisericești pline

toate de învățători protestante.²⁾ Acestea erau apoi puse în mâna preoților români. „So erhielten diese armen, ungelehrten Geistlichen, diese verachteten Popen, die gemeinsam mit ihren Pfarrkindern zu harter Arbeit auf fremdem Boden verpflichtet waren, alles, was sie brauchten, um aus ihrer geistlichen Herde rumänische Protestanten, sei es im sächsisch-lutherischen, sei es im ungarisch-calvinischen Sinne zu machen.”³⁾ (Românește: Așa primiră acești săraci și incuți preoți, acești popi urgisiți, cari împreună cu parohienii lor erau îndatorați să săvârșească lucrări grele în pământ străin, tot ce le trebuia, pentru că din turma lor se făcă protestanți români, fie în sens lutheran săses, ori în sens calvinesc-unguresc).

Prin aceasta își ia începutul epoca calvinisării Românilor ardeleni, care a ținut mai bine de un veac și jumătate.

Catehismul însă n'a prins,⁴⁾ și Sașii au încetat de a mai nutri astfel de gânduri. Dar în schimb cu atât mai cu mare energie au pornit principii ardeleni. Ca se poată isbuti, au căutat om aplecat spre calvinism. El a fost găsit în *George de Sângiorz*, pe care l-au așezat episcop al Românilor.⁵⁾ Au supus acestuia întreg clerul român, iar poporul sub pedepse aspre era silit să asculte de el. Și în curând nădăduind o soartă mai bună decât aceea ticăloasă în care se aflau, Români unora sate au și trecut la calvini.

(Va urma).

Dela sate.

Însălare de preot în Criș.

Duminecă, în 17 Februarie v. a. c. s'a făcut instalarea preotului nostru *Ieroftei Viscrean*, ales preot în comuna Criș, tractul Sighișoarei. Despre actul instalării și primirea noului nostru preot vreau să vorbesc, neputând trece cu vederea acest lucru, atât de însemnat pentru credincioșii bisericești noastre, căci rară ocaziune mai avem, ca să putem vedea așa ceva.

Primirea preotului nostru s'a făcut deja Sâmbătă, în 16 Febr., care zi a fost o adevărată zi de bucurie pentru toți credincioșii parohiei noastre, manifestându-se prin aceasta dragostea față de biserică și față de fiitorul lor conducător.

La depărtare de 12 km. de comună ieșe într-o întâmpinare mult așteptatului oaspe un grup de călăreți, 12 la număr, îmbrăcați în frumosul nostru port românesc, în frunte cu simpaticul nostru învățător *Pompiliu Popa*, care în cuvinte alesse îl bineventează pe alesul nostru preot, dorindu-i viață îndelungată și senină, spre a putea munci mulți ani în via Domnului.

Răspunde emoționat preotul, mulțumind învățătorului, care împreună cu tinerii n'a pregetat a-i face o primire cât se poate de frumoasă. Grupul se pune în mișcare, înainte călăreții, doi câte doi, iar după ei urma trăsura trasă de 4 cai, în care era preotul cu soția și on. domn protopop *Moldovan*, iar o altă trăsură urma îndărăt.

Pe la 4 oare d. a. frumosul cortegiu își face intrarea în comună, pe când mulțimea de oameni alerga într-o întâmpinare marelui bisericești noastre. O bucurie de nedescris se vedea pe fețele tuturor, și chiar și conlocuitorii noștri sași au luat parte la această bucurie a credincioșilor noștri.

În curtea parohială mulțimea de popor aștepta sosirea alesului preot. Aici în numele poporului vorbește foarte frumos membrul din comitet, *Pavel Roșca*, punându-i la inimă dragostea față de poporul din această parohie. Se ridică acum părintele *Viscrean* mulțumindu-le tuturor pentru dragostea și iubirea cu care îl primesc, și cerându-le ajutorul în greaua sa misiune de păstor sufletesc. Mai vorbește preotul ev. luteran din loc, căruia îi răspunde domnul protopop *Moldovan*, dorind ca preoții acestei comune să trăiască în

¹⁾ idem, o. c. p. 25, idem, Sate și preoți p. 22, Dr. A. Bunea, Vechile episcopii p. 37—38, idem Sava Brancovici p. 32.

²⁾ N. Iorga, Die Geschichte des Rumänischen Volkes vol. II p. 101.

³⁾ idem, Istoria literaturii religioase p. 67.

⁴⁾ idem, Sate și preoți p. 22, Dr. A. Bunea, o. c. p. 33.

cea mai deplină prietinie. În urmă vorbește părintele *Soneriu* — moșul părintelui nostru — și cu acestea se încheie serbarea de Sâmbătă, și fiecare se retrage la ale sale, ca apoi în ziua următoare să așteze la instalarea oficiasă a noului paroh.

Duminecă dimineața, la 8 ore, se începe serviciul divin, oficiat de preotul *Viscrean* și de on. domn protopop. Biserica plină de lume, nu numai Români, ci și streini mulți. Răspunsurile liturgice sunt date de tineretul nostru, sub conducerea zelosului nostru învățător. După sfârșitul slujbei, în fața sf. altar, domnul protopop *Moldovan* adresează noului preot o cuvântare plină de învățători frumoase, dându-i în seamă pe fiii săi sufletești, cărora le atrage lura aminte, îndemându-i la supunere și dragoste față de noul lor păstor sufletesc. Vorbirea domnului protopop a stors lacrimi de bucurie din ochii ascultătorilor.

Părintele *Viscrean* într-o vorbire a-comodată se adresează acum poporului, arătând însemnătatea chemării preoții și greutățile cu cari e ea împreună, și îndemnându-l a fi cu dragoste față de biserică, și a asculta învățăturile părintești, spre a putea lucra împreună spre binele și înaintarea tuturor. Povățuitorul-i vorbește și cu viu interes ascultată de credincioși.

După serviciul divin ies toți din biserică mângâiați și mulțumiți în sufletul lor, ca și oarecând bătrânul *Simeon*.

Ași fi nedrept, dacă așa trece cu vederea pe necobositul nostru episcop bis. *Avisalon Suciu*, un fiu credincios al bisericești noastre, care n'a pregetat zi și noapte a ost-ni, dând mână de ajutor peste tot locul.

S'a servit apoi masa, în casa parohială, unde pe lângă mâncările gustoase vinul curgea vesel în pahare și buna dispoziție era la culme. Nici toastele n'au lipsit. Primul toast îl ridică on. domn protopop pentru Excelența Sa Metropolitanul *Ion Meșianu*, părintele *Viscrean* pentru domnul protopop *Moldovan*, mulțumindu-i pentru osteneala avută cu instalarea. Învățătorul *Popa* toastază pentru părintele *Viscrean*, dorindu-i viață îndelungată în noua carieră.

Nu mai târziu ne-am depărtat cu cele mai plăcute suveniri, căci neuitate vor rămânea aceste zile de adevărată bucurie sufletească!

Criș, la 28 Februarie 1908.

P. P.

Conferențe învățătoresști.

Convocare.

Convoc prin aceasta pe învățătorii gr.-or din protopresbiteratele: *Lupșa* și *Turda* la conferința anuală ordinară, ce se va ținea, amăsurat ordinului consistorial de dno 15 Februarie v. 1908, Nr. 280 Școl. în zilele de 17 și 18 Aprilie, st. v., în comuna: *Ofenbaia*, tractul protopresbiteral: *Lupșa*.

Conferința învățătorescă din districtul XI va fi precedată de serviciul divin ținut în biserică protopresbiterală din loc.

Ordinea lucrărilor:

Ziua primă.

1. Deschiderea conferinței prin comisarul consistorial.

2. Istoria naturală și influența ei asupra formării caracterului religios moral.

Temă lucrată de *Lazar Chirilă*, învățător în comuna *Muncel*.

3. „A világ'ajak,” lecție predată cu elevii de *Gavril Barcea*, învățător în *Sartăș*.

4. Predarea unei cântări de *Iosif Panța* învățător în *Runc*.

Ziua a doua.

5. O nouă procedură la învățarea cetit scrisului pe baza „Noului abecedar” de *Dr. Petru Șpan*, cetit de *Simion Lazar*, învățător în *Ocolușul mare*.

6. Descrierea mărului, lecție practică, de *Teodor Nicovără*, învățător în *Mogoș Mămligani*.

7. Care este metoda cel mai potrivit pentru instruirea adulților în scriere și cetire? temă dată de Veneratul Consistor.

Această temă va fi lucrată de clericul absolut *Emilian Stoica*, învățător în *Ofenbaia*.

8. Monografia școlii gr.-or. din *Lupșa sat*, lucrată de comisarul consistorial *Dr. Petru Șpan*, profesor seminarial.

Sibiu în 14 Martie n. 1908.

Dr. Petru Șpan
comisar consistorial.

¹⁾ N. Iorga, Ardealul românesc p. 9.

²⁾ I. Lupș, Az erdélyi gör. kel. egyház és a vallásunk a XVIII sz. folyamán, p. 6.

³⁾ N. Iorga, Sate și preoți, p. 10.

⁴⁾ N. Iorga, Stefan-cel-mare și Mihaiu-Viteazul p. 24.

NOUȚĂȚI.

Școalele grănițarești. Afăm din izvor sigur, că ministrul de culte și instrucție publică, la propunerea comitetului suprem din Făgăraș, a *cassat* hotărârea comisiunii administrative a comitatului Făgăraș, prin care în unsprezece școale grănițarești din comitatul Făgărașului a fost decretată limba maghiară ca limbă de propunere, în locul limbii române, după ce s'a convins, că inspectorul regesc de școale, care făcu-se propunere comisiunii administrative în privința aceasta, a *interpretat în mod greșit legea școlară*. Limba de propunere rămâne deci în aceste unsprezece școale cea română.

† **Alexandru Nicolaid**, viceprezident al senatului român, a decedat în Craiova, în etate de 68 de ani.

Săptămâna mare a postului a fost respectată în România astfel, că nu s'au dat nici concerte, nici reprezentațiuni teatrale, nici într-o zi a acestei săptămâni.

Mănaștire de maice a înființat I. P. S. Sa Metropolitan Repta al Bucovinei, în Cernăuți, pe propria sa cheltuielă. Călugărițele au să dea ajutor și asistență în cazuri de boală. Maiestatea Sa a încuviințat funcționarea acestei instituțiuni de caritate și religioase.

Casa de păstrare cehă din Praga a votat, din incidentul iubileului de 60 de ani de domnie a Maiestății Sale Impăratului și Regelui François Iosif I. suma de un milion două sute de coroane, pentru clădirea de locuințe ieftine în Praga pe seama muncitorimei. Hotărârea a fost adusă la cunoștința M. Sale, care a mulțămît băncii pe cale telegrafică pentru jertfa adusă în favorul celor săraci.

Ligă studențească. În Viena s'a înființat o ligă studențească, cu cooperarea studenților de diferite naționalități dela universitatea de acolo, în scopul ca pe cale științifică, prin scrutări și discuții să se stabilească principiile fundamentale pe baza cărora s'ar putea face cu succes înțelegerea și înfrățirea între diferitele naționalități din Austria. Adunarea generală constituantă se ține mâine în 17 Martie n. Iată o idee, care ar putea fi îmbrățișată și imitată și din partea studenților din Cluj și Budapesta.

Școala pentru economia de casă (școala de menaj), susținută de „Reuniunea femeilor române din Sibiu“, deschide la 15 Aprilie n. un curs nou de *bucătărie*. Cursul va dura dela 15 Aprilie până la 15 Iulie. Taxa pentru elevele interne e de 150 cor., iar pentru cele externe de 120 cor. Informațiuni detaiate se pot primi dela doamna Iulia Dancăș, Sibiu, strada Baier Nr. 1.

Paroh romano-catolic al Sibiiului a fost numit prințul Egon Hohenthohe, de present în Roma, unde a făcut studii superioare teologice și se afla în preajma doctoratului. Noul paroh e de 26 ani și e nepot de soră al episcopului Majláth din Alba Iulia.

Sărbare patriotică s'a ținut eri, 15 Martie, în sala mare dela Gesellschaftshaus, cu cântări, vorbiri și declamări. A fost succasă și bine cercetată.

Cinci deodată. În contra „Luptei“ s'au pornit două procese noi, ară acum 13, și în contra „Poporului Român“ trei procese noi. Toate într-o singură zi, Sâmbătă.

„**Logojana**“, pentru o voce și pian, de Ioan Vidu, a apărut în Arad, tipografia diocesană gr. ort. română. Prețul 1 cor. 50 bani.

Demonstrațiuni. În Pesta iarăși au fost demonstrațiuni socialiste, în favorul *votului universal*. Mulțime de muncitori au percurt strădele și au demonstrat la cluburile politice. Au fost sparte ferestrele la mai multe localuri publice. Poliția a intervenit, și a făcut arestări. Din mulțime s'au dat mai multe focuri de revolver și unii dintre polițiști au fost răniți.

Conflict în Sofia. Când s'a închis universitatea din Sofia, din cauza demonstrațiunilor studențești îndreptate în contra principelui Ferdinand, s'a constatat, că și profesorii universitari au fost vinovați. La redeschiderea guvernului a adus deci în locul lor profesori din Austria, poloni și ruteni. A venit însă acum alt guvern la putere și acesta vrea să dea drumul profesorilor străini, punând pe cei de mai înainte în posturile lor. Profesorii din Austria s'au plâns la ambasadorul austro-ungar din Sofia, iar acesta a adresat o notă energică guvernului bulgar, cerând lămuriri clare. Se așteaptă cu mare interes să se vadă cum va fi aplanat acest conflict.

Cărți și reviste oprite din Ungaria. Ministrul ung. de comerț a detras debitul postal următoarelor ziare, reviste și cărți române: Ziarul „Secolul“ din București. Revista „Viața românească“ din Iași, redactată de C. Stere și P. Bujor. Cartea „Neamul românesc în Ardeal și Țara Ungurească“, de dl profesor univ. N. Iorga din București (apărută în 1906 la București, Institutul „Minerva“, 2 volume). Cartea „Stefan- cel-mare“, de Alex. Lăpădatu (București 1904). Cartea „Avem cu ce să ne mândrim“, de S. Dușescu-Dușu (București 1903). Cartea „Mihail Eminescu. Sorieri politice și literare vol. I. 1870—1877“ (București 1905).

Confiscare. Poliția din Zsalko a confiscat în urma avisului procurorului din Pojon toate esembelele unui călindar slovac de pe anul 1908, aflate în tipografia în care a fost tipărit, pentru articolul „Documente privitoare la suferințele Slovacilor“, apărut în acest călindar, eadit din partea deputatului naționalist slovac Paul Blaho. Va urma proces de presă, cu condamnare și întemnițare.

Condamnat. Curtea cu jurați din Budapesta a condamnat pe Ioan Bagyală la un an temniță de stat și 1200 coroane amendă în bani pentru trei articole publicate în ziarul slovac „Slovenski Tyzdenik“. S'a dat recurs la Curie.

† **Emondo D'Amicis mort.** Din Italia ne vine trista veste, că renumitul scriitor italian, Edmondo d'Amicis, a murit în Bordighera. Edmondo d'Amicis s'a născut la 1846 în Oneglia (Liguria). Pășind pe cariera militară a luat parte la războaiele de neatarnare a le Italienilor, participă între altele și la lupta dela Custozza. Retrăgându-se din viața militară, a făcut o mulțime de călătorii în Europa, Africa și America, scriind impresiile de călătorie renumite. A mai scris și poezii și romane. Ricordi di Rome, Amintiri de Roma (poezii), Il cuore (inima, roman) sunt cele mai renumite creațiuni a le lui Edmondo d'Amicis, pe lângă cari mai putem număra „Fra scuola e casa“ și „Il libro della Roma“.

Universitate română în Cernăuți. Studențimea română dela academia montanistică din Leoben a trimis comitetului executiv al studențimii române din Viena următoarea telegramă: „Tinerimea universitară română din Leoben felicită pe studenții români din Viena pentru energia lor pășire, care tinde la crearea unei universități române în Cernăuți. Ea felicită cererea aceasta nu numai din cauza, că prin realizarea ei se va delătura o lipsă până acum foarte mult simțită și Români din monarhia austriacă primesc un orizont mai senin, ci și pentru că noua universitate, fiind a treia universitate românească, va însemna o izbândă a românismului întreg. Tinerimea română din Leoben pretinde dela studențimea română din Viena să lupte și mai departe pe calea aceasta pentru cultura poporului român și promite totodată, că-i va da tot concursul moral și material. Pentru studenții români ai academiei montanistice din Leoben: Ilie cav. de Popescu m. p., cand. ing. mont. N. Vernescu m. p., cand. ing. mont. A. Stoica m. p., cand. ing. mont.“

Liga femeilor polone. În Varșovia au înființat femeile din înalta societate polonă o ligă, în scopul de a obliga pe toate membrele ei, să nu mai cumpere nimica dela firme germane, fie acasă, fie în străinătate. Cine nu se va supune acestei dispozițiuni va fi boicotat. Acesta e răspunsul la măsurile de prigonire ce se iau mereu în contra Polonilor din Germania.

Atentat împotriva lui Hakon. Cu privire la atentatul contra regelui Norvegiei, despre care se vorbea în zilele trecute, se anunță, că un individ nebun a tras vre-o zece focuri cu o pușcă veche Remington asupra palatului regesc din Christiania. Familia regală însă nu se afla pe atunci în palat.

Fallières va vizita — după cum se vestește — în luna lui Mai pe regele Eduard al Angliei.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace au mai dăruit: dna Livia Dr. Crăciunescu n. Leméay 1 cor., oaspeții dela nunta coriștilor dl Ioan Dușe, sodal croitor (originar din Toplița), cu dșoara E. Buzdughină, cor. 609, dna Ana Bordia, în memoria surorii sale Maria Joandrea, 1 cor., și parohul Joil Ghiurișan, din privilegiul introducerii sale în parohia Unguraș, 10 coroane.

Mulțămîta. Evlaviosul creștin Man Poplăcean, econom, a donat pe seama sfintei noastre biserici din Sibiu, suburbiul Iosefin, un rând complet de vestiminte preoțești, în valoare de 130 cor. Pentru acest frumos dar îi exprimăm pe calea aceasta, în numele poporului, cea mai sinceră mulțămîta. Sibiu, în 3 Martie 1908. Ioan B. Boiu, paroh ort.

Din iubire de mamă. Zilele aceste a fost arestată în New-York o damă din cercurile cele mai elegante, fiind bănuțită cu furt. Dama, văduvă, a fasonat în urmă, — dovedită fiind, — că a furat, însă numai ca să-și poată crește băiatul în mod cinstit, de oarece averea puțintică rămasă dela bărbat se dusese cu creșterea băiatului și nu mai avea cu ce să-l susțină.

Moarte subită. Un Francez din București, Paul Dartin, în etate de 70 ani, a murit subit, vorbind cu servitoriul unei contese, dela care voia să ceară ajutor. A căzut deodată de pe picioare și a rămas mort. Era om cu cultură superioară și fusese profesor pe vremuri, dar ajunsese în mare mizerie, de care acum l-a scăpat — moartea.

Onoratele Dame știu, că ce particularitate însemnată e obrazul frumos și vioi, ce putere și bogăție mare stă în el și de ce favoruri se bucură o damă frumoasă. Nu ajunge, ca o damă să fie drăgălășă, sveltă și să aibă un exterior plăcut, lucrul principal e tenul curat al feții. Aceasta o știu damele cu siguranță. Nu e secret, că Crema Margit a lui Földes este singurul mijloc pentru frumusețe, care după o întrebuințare de 5—6 ori îndepărtează tot felul de bubițe de piele, pete de soare, sgrăbunțe, etc. și face fața albă și gingașă. O tigare mare 2 cor., o tigare mică 1 cor. Se capătă în toate farmaciile. Totuși e scutită de imitațiuni. Prin poștă o trimite fabricantul Clemens de Földes, farmacist, Arad.

ECONOMIE.

Procurare favorabilă de articli economici.

Punând în vedere membrilor noștri, că em prolongit termenul pentru înaintarea cererilor de împărțire a semințelor până la 22 Martie n., aducem totodată la cunoștința economilor noștri de pretutinde-ne, că subscrisul comitet este gata a mijloci pentru orișicine i-se va adresa, procurarea articlilor economici amintiți mai jos, lângă cari însemnăm și prețul:

Sămânță de iarbă engleză, 1 kgr. 70 b.
Sămânță de iarbă franceză, 1 kgr. 1 c. 50 bani.
Sămânță de luțernă franceză, 1 kgr. 2 cor.
Sămânță de luțernă italiană 1 kgr. 1 cor. 80 bani.
Sămânță de trifoiu roșu, 1 kgr. 2 cor.
Sămânță de napi „Mammuth“, roșii, mari, 1 kgr. 72 bani.
Sămânță de napi, galbini, mari, 1 kgr. 90 bani.
Sămânță de napi „Obendorf“, galbini, rotunzi, 1 kgr. 90 bani.
Sămânță de napi „Eckendorf“, roșii, 1 kgr. 72 bani.
Sămânță de ciapă „Zittau“, uriașe, galbină, 20 grame 30 bani.
Sămânță de ciapă „Braunschweig“, 20 gr. 20 bani.
Sămânță de ciapă „Rocca“, 20 gr. 30 bani.
Sămânță de ciapă „Madeira“, 20 gr. 20 bani.
Sămânță de salată timpurie 20 gr. 20 bani.
Sămânță de salată de eamnă „Nansen“, 20 gr. 20 bani.
Sămânță de pătrânel de toamnă, 20 gr. 10 bani.
Sămânță de pătrânel lung „Znaimer“, dulci, 20 gr. 10 bani.
Sămânță de morcovi de vară „Nantes“, 20 gr. 20 bani.

Sămânță de morcovi de toamnă „Weseler“, 20 gr. 12 bani.

Sămânță de ridichi de vară „Stuttgart“, albi timpurii, 20 gr. 12 bani.

Sămânță de ridichi de Maiu, mari albe, 20 gr. 12 bani.

Sămânță de ridichi de iarnă, negre, 20 gr. 12 bani.

Sămânță de ridichi de iarnă albe, 20 gr. 12 bani.

Sămânță de castraveți de „Paris“, 20 gr. 30 bani.

Sămânță de varză „Braunschweig“, uriașă, de iarnă, 20 gr. 20 bani.

Sămânță de varză „Erfurt“, timpurie, 20 gr. 40 de bani.

Sămânță de călărașe (gullii), albe, timpurii, 20 gr. 40 bani.

Sămânță de călărașe de toamnă, vi-nete 20 gr. 30 b.

Sămânță de mazăre „Bismarck“, timpurie, 100 gr. 24 bani.

Sămânță de fasole „Triumf“, oioagă, galbină, 100 gr. 32 bani.

Sămânță de fasole de Iulie, 100 gr. 30 bani.

Sămânță de patlagele, (paradaise) „Prezident Garfield“, 1 kgr. grele, 20 gr. 1 cor.

Sămânță de paprică spaniolă, 20 gr. 20 bani.

O colecție de flori bine alese, 20 soiuri, (domnești și românești) 2 cor.

O jumătate colecție de flori, 1 cor.

Legături de altoit „Raffa“, 1 kgr. 1 cor. 20 bani și 10 kgr. 10 cor.

Funii de „Cocos“ (de legat altoi) 1 kgr. 1 cor. 20 bani și 5 kgr. 5 cor.

Rășină de altoit, fluidă, 1 cutie a 125 gr. 50 bani, a 250 gr. 1 cor., a 30 gr. 20 bani.

Doritorii, cari vor trimite la adresa subscrisului secretar, prețul, cum și 20 bani pentru buletinul de expediție și pentru pachetat, 4 bani taxă de inmanuare poștală, și 10 bani pentru osteneală, drept dăruire pentru un scop de binefacere, — vor primi articlii comandăți cu posibilă grabire.

Sibiu, 13 Martie n. 1908.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.“

Pant. Lucaș
prez.

Vic. Tordășianu
secretar.

Cărți și reviste.

„**Familia Română**“, numărul 2—3 a apărut cu următorul cuprins: Lucian Bolcaș: *Iosif Vulcan*. Horia P. Petrescu: *Din cartea cântecelor mele*. Sorin: *Magdalena*. Emil A. Chiffa: *Cântece*. Sebas. Stanca: *La învătătură*. Lu-Peanu: *Cântecul trestiei, de Lenau*. L. B.: *Ruina unei biserici vechi*. Elena E. Bolcaș: *Curierul modei*. Cornelia Langa și Albina: *Găcituri*. Convorbiri cu cetitori: *Premiile literare ale „Familiei Române“*. Petrecheri, Logodne. Cununii. Morți. Cronică. Note. Haz. Comoara Poporului. De ale casei. Insetate. Ilustrațiuni: *Vestalina*. Iosif Vulcan. *Magdalena*. Mai multe ilustrațiuni în text. Trei figuri de modă. Abonamentul 10 cor. la an. Redacția și administrația Budapesta, V. Strada Csáky 23.

„**Biserica ortodoxă română**“, revistă periodică eclesiastică a sfântului sinod al sfintei biserici autocefale ortodoxe române. Anul XXXI, numărul 11, pe luna Februarie. Cuprins bogat și interesant. Abonamentul la an 10 lei. Administrația: București, strada Principatele-Unite, numărul 60.

„**Biblioteca Modernă**“, anul I Nrul 3 are următorul cuprins: *Roman*: Femeile de azi. *Poezii*: Sub bolta cerului senin. — *Sanguină*. — *Ziarele*. — *Jucării*. — *Cântecul prostului*. — *Lui Titu*. — *De ce?* — *In cimitir*. *Nuvelă*: Mița. *Știință*: *Medicină* (Atac). *Teatru*: *Biciclista*, comedie. — *Cronica teatrală*. — *Știri teatrale*. *Muzică*: *Cum se bate Oltul*. *Diverse*: *Take Ionescu* (biografie). — *Cronica*. — *Limbașul timbrului*. — *Cugetări*. — *Geniurile se ating*. — *Glume*. — *Sfaturi*. — *Moda*. — *Bucătărie*. — *Premiuri*. — *Recreație*. — *Bibliografie*. — *Poșta Redacției*. — *Părerii despre Biblioteca Modernă*. — *Lista abonăților*. *Ilustrații*: *Take Ionescu*. — *Două gravuri în roman*. — *Moda*. — *Studenții români la Paris*. Apare în București, Str. Biserica Enei 7. Abonamentul 10 lei la an.

Teatru.

Luni: *Zapfenstreich*, dramă.
Marți: în beneficiul caseritei și al secretarului, *Das Heirathsnest*, comedie.

Licitație.

Licitația anunțată pe ziua de 19 Martie 1908 pentru vânzarea casei Nr. 117 din Boița (com. Sibiu) s'a amânat până la 9/22 April 1908. Condiții: prețul de strigare 2300 coroane, vadiu 10% dela prețul de strigare. Licitația o conduce Pant. Lucaș, casariu conzistorial.

[70] 1-3

Nr. 544/908.

[65] 1-3

Publicațiune.

Comuna Streza-Cârțișoara dă în arândă casa de crâsmă comună, care este împreună cu licența de crâsmă și boltă cu 5 odăi și pivniță precum și curtea cu grajd, pe durata de 3 ani și 5 luni, respective până la finna anului 1911 cu prețul strigării de 600 cor. dela cari sunt a se depune 10% vadium.

Licitațiunea se va ținea în 9 Aprilie 1908 la 9 oare a. m. în cancelaria notarială.

Condițiunile de licitare se pot vedea ori când în cancelaria oficiului primpretorial din Arșul-inferior și în cancelaria notarială din Streza-Cârțișoara.

Streza-Cârțișoara, în 13 Martie 1908.

Poparad Damaszkın George Banciu notar. primar.

Se caută agenți!

Persoane aparținând ori cărei clase, în special acele ce sunt în relații în contact cu poporul și oamenii dela sate, sunt rugați ași da adresele respective. Câștig ușor și mare. Oferte sub H. A. 2809

Rudolf Mosse,

[61] 1-5 Viena (Austria).

Frumseța

Dorința cea mai ferbinte a oricărei dame e fără îndoială: a fi cât mai frumoasă, și spre a ajunge acest scop, ea prinde orice ocaziune, își spoște obrazul cu mijloacele cele mai de necrezut, ceea ce în cele mai multe cazuri are ca urmare, că obrazul, în loc să se înfrumusețască, se ruinează, astfel, că are lipsă de un timp îndelungat și de o îngrijire deosebită, până ce din nou e restabilit.

Singurul succes în lume, pe care l-a dobândit farmacistul Clemens v. Földes cu crema lui Margit (cu deosebire în Franța și Germania) a îmbărbătat pe mulți oameni la imitarea acestui mijloc renumit, nesticăcios, care singur are un efect miraculos în contra tuturor necurătenilor de piele, cum sunt pistruiele, petele de ficat, sgrăbunțele etc. Se înțelege, aceasta nimănui nu i-a reușit, căci secretul producției Cremei-Margit îl cunoaște exclusiv numai inventatorul și fabricantul, care și păzește acest secret, prin aceea, că tot singur pregătește acest preparat. Se vede dar că Crema-Margit rămâne deapădură aceiași; pregătirea ei e conștientioasă, din care cauză și efectul ei e repede și sigur. Admiem deci damele, a-și spoi obrazul cu fel și fel de alifii; să folosească numai acel mijloc, care e recomandat și de medici renumiți din Anglia, Franța și America, ca unicul mijloc cu efect sigur, nesticăcios și bun pentru susținerea frumseții. Acest renumit mijloc de frumsețe e Crema-Margit a lui Földes, care deja după o întrebuințare de 3-4 zile schimbă pe deplin pielea feței, pistruiele, petele de ficat, sgrăbunțele, roșeața de față și mâni le depărtează, iar feța îi imprimă frumsețe ideală, improspătare și tinerețe. Pe lângă toate acestea Crema-Margit e cu totul nesticăciosă. O dosă costă 1 cor. Săpunul-Margit 70 fileri. Pudra Margit (albă, roză, și crême) 1 cor. Toate aceste mijloace pot fi folosite și separat. Crema-Margit a lui Földes se poate căpăta în toată farmacia mai mare, dacă însă undeva nu se află de vânzare, doritorul să se adreseze direct inventatorului Clemens v. Földes, farmacist în Arad.

Depozit central în Sibiu (Nagyszében): Guido Fabritius, fabrica de săpun a lui Gustav Meltzer, parfumeria Meltzer, I. C. Molnar, drogueria Carl Morscher, Carl Müller, Ervin Rummler, Pissel & Schmidt; în Agnita: Wilhelm Fröhlich; în Sighișoara: A. W. Lingner.

[62] 1-7

„BUCIUMANA“, reuniune de păstr. și antic. în Bucium-Poeni.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai reuniunii de păstrare și anticipare „Buciumana“ se invită la a

VII-a adunare generală ordinară,

care se va ținea Marți în 31 Martie st. n. a. c. la 10 oare a. m. în local reuniunii cu următorul

Program:

- 1. Deschiderea adunării generale și constituirea (conform §-lui 24 din statute).
2. Alegerea comisiunii de trei pentru constatarea libelelor și a plenipotențelor întrate pe baza §-ului 21 din statute.
3. Rapoartele direcțiunii și a comitetului de supraveghere de pe anul 1907 și cărea absolutoriului.
4. Deciderea asupra împărțirii profitului curat.
5. Alegerea direcțiunii pe un interval de 6 ani.
6. Alegerea comitetului de supraveghere pe un interval de 3 ani.
7. Statorirea marcelor de prezență.
8. Eventuale propuneri, cari se vor face în scris cu 8 zile înainte de ținerea adunării generale (§ ul 20 din statute).
9. Alegerea alor 2 membrii pentru verificarea procesului verbal.

Domnii membrii ai reuniunii, cari voesc a participa în persoană ori prin plenipotențiat, sunt rugați a-și depune libelele de solvire și plenipotențele cel mai mult până în 30 Martie st. n. a. c. la 4 oare p. m. la cassa reuniunii noastre.

La caz că adunarea generală ar fi incapabilă de conluce valide, lipsind voturile necesare convocăm acum tot cu aceleași obiecte de pertractare a II-a adunare generală pe 9 Aprilie st. n. a. c. la 10 oare a. m. conform § lui 26 din statute.

Bucium-Poeni, la 12 Martie 1908.

[64] 1-1

Direcțiunea.

Table with 3 columns: Active, Bilanț la 31 Decembrie 1907, Pasive. Includes items like Cassa în număr, Cambii escontate, Imprumuturi cambiale, etc.

Table with 3 columns: Debit, Profit și Perdere la 31 Dec. 1907, Credit. Includes items like Interese dela depuneri spre fruct, Salare, Dore, etc.

Bucium-Poeni, la 31 Decembrie 1907.

Ioan Iancu m. p., director exec. Nicolae I. Adamovici m. p., contabil.

Membrii direcțiunii:

Nicolae Adamovici m. p., preș. Georgiu Lupu m. p. Ioan Tr. Popa m. p. Alesandru Jurcu m. p. Ioan Jurca m. p. Alesandru Crâșnicu m. p.

Revăzut și aflat în consonanță cu registrele reuniunii.

Comitetul de supraveghiere:

Ioan D. Șortan m. p., preș. Lazar Ceteraș m. p. Macaveiu Cutean m. p.

Revăzut și aflat în ordine:

Ioan Vătășan m. p., revizor expert al „Solidarității“.

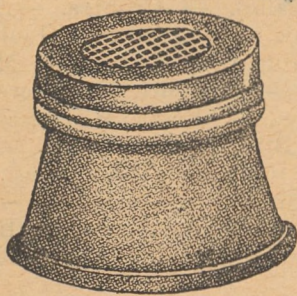
Recuisite de scris se pot procura de la Librăria arhidieceșană

Dela Librăria arhidieceșană Sibiu

se pot procura următoarele cărți nou apărute:

- Adam I., Pe lângă vatră, pilde și glume 1:50
Adam I., Năzuinți, novele 1:50
Brediceanu T. Viorele, vals pentru piano 2:—
Chendi I., Impresii 2:50
Cuza, Naționalitatea în artă 1:50
Gârda Dr., Bănatul fruncea, poezii în grai bănățenesc 1:50
Guette, Expunerea doctrinei 1:—
Iorga N., Istoria literaturii române în veacul al XIX-lea 5:—
Iosif St. O., Zorile, dramă istorică în versuri 1:—
Iosif Anghel, Legenda funigeilor, poem dramatic în versuri 1:—
Ispirescu, Poveștile unchiș. sfătos 1:50
Lermontow M., Demonul, poem 1:—
Mândru A., Zori senine, poezii 1:50
Marcu Roșianu, Alcoolismul 1:10
Nunta lui Pârjol, teatru de copii 2:20
Payot I., Educația voinței 1:50
Pop V., Cum iubește o fată 1:50
„ Prin vreja dragostei 1:50
Preotul Petrov, Pe urmele lui Christos, roman vol. I 2:—
Rădulescu Motru, Puterea sufletească 6:—
Rădulescu Motru, Studii filozofice 6:—
Rosetti M. C. R., Novele 95:—
Sadoveanu M., Povestiri alese 2:—
„ La noi în Viuoara, novele 2:—
Sadoveanu M., Vremuri de bejenie 2:—
„ Insemnările lui Nicolae Manea 2:—
Sandu Aldea, Pe drumul Bărăganului 1:50
Slavici I., Novele vol. I 1:50
„ II 1:50
Steriad Dna, Carte de bucate 5:—
Tabloul lui Mihai Viteazul 1:50

APEL CĂTRĂ ABONENȚI DE TELEFON!

Ilustrațiunea 1. Prețul pentru o bucată 2 coroane.

Conform datelor statistice mai multe sute de mii de oameni mor în tot anul în urma respirării baccilelor stricăcioase, singur ofiica omoară optzeci de mii de oameni. Aceasta împrejurare esplică frica acelor, cari se folosesc de un astfel de telefon, pe care-l folosesc și alți.

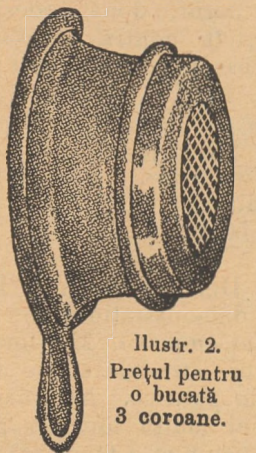
Scoica higienică de gumi „ANTISEPTICUM“

are predestinațiunea de a înceta această temere. Scoica aceasta, care e provăzută cu beluiață antiseptică, și care se recomandă de medici distinși eschide orice infeciare. De acea e de recomandat, ca oricine, fie femeia, fie bărbat, care să folosește de telefon folosit și de alții, să-și procure acest mijloc sigur și ieftin. Să află de vânzare în toate prăvăliile de gumi, optice de manufactură și hârtie, precum și la

inventatorul EUGEN BECSKE Budapest VI. Ó-utca 3,

pentru 2 și 3 coroane. Comande din provință să efectueș pe lângă rambursă, sau pe lângă trimitere anticipativă.

(50) 5-5

Ilustr. 2. Prețul pentru o bucată 3 coroane.